

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24C/49/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116205667
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8116205667.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ingrid Kalinákovou v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, 812 36 Bratislava, IČO: 35 787 783, práv. zast. AK JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ľ. XX, XXX XX Ľ., v konaní o zaplatenie 1.771,42 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.034,84 Eur spolu s 8 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.034,84 Eur od 18.03.2016 do zaplatenia, a to všetko v splátkach po 50,00 Eur mesačne, splatných vždy do každého 15. dňa v mesiaci, s dátumom splatnosti 1. splátky 15. dňa v mesiaci nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa so splatením niektorej so splátok, stáva splatný celý dlh.

Žalobu v časti 736,58 Eur s úrokom z omeškania vo výške nad 8 % ročne zo sumy 736,58 Eur od 18.03.2016 do zaplatenia ako aj v časti úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 21,24 % ročne zo sumy 1.520,93 Eur od 15.11.2014 do zaplatenia ako aj v prevyšujúcej časti zamieťa.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 18.03.2016 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1.771,42 eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 21,24 % ročne zo sumy 1.520,93 eur od 15.11.2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.751,52 eur od 01.02.2015 do zaplatenia. Zároveň požadoval náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe časti C) návrhu na uzavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 11.07.2011 poskytol žalovanému revolvingový úver formou poskytnutia úverového rámca, z ktorého žalovaný vyčerpal peňažné prostriedky v celkovej výške 3.596,43 eur. Žalovaný sa podľa žalobcu tento úver poskytnutý formou čerpania peňažných prostriedkov z poskytnutého úverového rámca zaviazal splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 4 % z tohto rámca splatných vždy k 10. dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom boli peňažné prostriedky čerpané, avšak záväzok splácať úver riadne a včas splnený nebol. Žalobca tvrdil, že dňa 31.01.2015 sa stal splatným dlh žalovaného vzniknutý z titulu čerpania peňažných prostriedkov pričom vychádzajúc zo stavu úverového účtu ku dňu podania žaloby eviduje žalobca voči žalovanému po uhradení sumy 2.497,16 eur pohľadávku vo výške 1.771,42 eur. Tvrdiac, že v úverovej zmluve bola dojednaná úroková sadzba vo výške 21,24 % ročne žalobca uviedol, že sa domáha zaplatenia úroku v tejto výške zo sumy 1.520,93 eur predstavujúcej úverovú istinu odo dňa 15.11.2014, teda odo dňa nasledujúceho po dni odovzdania prípadu na vymáhanie do zaplatenia. Uplatnil tiež úrok z omeškania poukazujúc na § 369 Obchodného zákonníka.

Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu spolu s prílohami bola do vlastných rúk doručená dňa 23.05.2016, písomne nevyjadril.

Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu písomným podaním doručeným súdu dňa 06.06.2016 ospravedlnil neúčast' na pojednávaní, zároveň vyjadril súhlas s rozhodnutím vo veci v neprítomnosti žalobcu a právneho zástupcu. Súd v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti riadne a včas predvolaných žalobcu, právneho zástupcu žalobcu a opatrovníčky žalovanej, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, zistil nasledujúci skutkový stav, na základe ktorého dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom:

Účastníci vyplnením tlačiva označeného ako „Žiadosť/zmluva o spotrebiteľskom úvere a žiadosť/zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty“ dňa 11.07.2011 v jeho časti B) dohodli poskytnutie úveru žalovanému za účelom financovania kúpy zvoleného tovaru u predajcu ELECTRO WORLD (Slovak Republik) s.r.o. tak, že z predajnej ceny tovaru 499,16 eur žalovaný priamou platbou uhradí 50 eur a zvyšok vo výške 449,16 eur za neho uhradí žalobca, pričom uvedená suma predstavovala výšku žalovanému poskytnutého úveru. Tento úver sa žalovaný zaviazal vrátiť v 15 mesačných splátkach vo výške 38,31 eur. Celkovo tak mal uhradiť žalobcovi sumu 574,65 eur. V zmluve (časť B) bola uvedená RPMN (46,8 %) a Priemerná hodnota RPMN pre zodpovedajúci typ spotrebiteľského úveru (46,56 %). V uvedenej časti B/ zmluvy bolo uvedené, že výška ročnej úrokovej sadzby je 39 %. Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil zo žalobcom predloženého písomného vyhotovenia Žiadosti/zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žiadosti/zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty.

Žalobca tvrdil, že okrem tohto úveru poskytnutého na prefinancovanie časti kúpnej ceny žalovaným zakúpeného tovaru, ktorý nie je predmetom konania poskytol mu ešte aj revolvingový úver formou poskytnutia úverového rámca a to na základe časti C) návrhu na zavretie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 11.07.2011.

Z časti C/ tlačiva „Žiadosť/zmluva o spotrebiteľskom úvere a žiadosť/zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty“ bolo zistené, že predtlačným písmom je tam uvedené „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o revolvingový spotrebiteľský úver, poskytla mi úverový rámec vo výške 600 eur a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie a súhlasím, že moja žiadosť o poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru a vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a podľa priebehu jeho splácania. Po vzniku zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty môže CETELEM SLOVENSKO a.s. kedykoľvek jednostranne zmeniť výšku úverového rámca na ňou stanovenú výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný revolvingový spotrebiteľský úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške stanovenej v aktuálnom Sadzobníku poplatkov, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tejto Žiadosti/Zmluvy a vo výpise z môjho úverového účtu, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1 tejto žiadosti/zmluvy. Termín splatnosti splátky je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1 dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný zo zvolenou možnosťou v časti B/.

Z potvrdenia zo dňa 02.05.2016 predloženého žalobcom (čl. 23 spisu) bolo zistené, že žalovaný celkovo vyčerpал 3.532 eur z úverového rámca.

Z potvrdenia na čl. 24 spisu súd zistil, že žalovaný uhradil žalobcovi celkovo 2.497,16 eur.

Žalobou uplatnený nárok žalobcu ako právnickej osoby, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov na vrátenie úveru, poskytnutého žalovanému ako fyzickej osobe nie na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je vzhľadom na zákonné kritéria obsiahnuté v ust. § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 11.07.2011 potrebné právne posúdiť podľa ustanovení uvedeného zákona a nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, tak aj podľa relevantných zákonných ustanovení o postavení a ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 tohto zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 tohto zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 tohto zákona Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods., ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 9 ods. 6 tohto zákona spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

Podľa § 9 ods. 7 tohto zákona veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

Podľa § 9 ods. 8 tohto zákona veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Na základe vykonaného dokazovania a po právnom posúdení veci v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení súd žalobu žalobcu uznal za nedôvodnú.

Žalobca sa v konaní domáhal vrátenia žalovanému poskytnutého úver tvrdiac, že úver bol poskytnutý žalovanému v zmysle tzv. časti C) „žiadosti/zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žiadosti/zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty“ vo forme úverového rámca.

Podľa tvrdení žalobcu teda právny vzťah medzi ním ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom mal vzniknúť práve na základe uvedenej „žiadosti“ podľa ktorej poskytol žalovanému jeden spotrebiteľský úver na nákup tovaru a druhý úver vo forme úverového rámca.

Pokiaľ ide o tento druhý úver, ktorý mal byť žalovanému poskytnutý formou úverového rámca, a nároky z ktorého sú predmetom tohto konania k tomu súd uvádza nasledovné. Nakoľko žiadosť o nový produkt bola formulovaná v zmluve, ktorá sa uzatvárala na obstaranie iného produktu, teda poskytnutie úveru na kúpu vecí, súd sa zaoberal legitímnosťou, resp. prijateľnosťou tejto zmluvnej podmienky (časť C) „Žiadosti/zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žiadosti/zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty“) ako aj tým, či takýto úkon mohol spôsobiť vznik zamýšľaného právneho úkonu.

Podľa § 4 ods. 3 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z., o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 11.07.2011 predávajúci nesmie viazať predaj výrobku alebo poskytnutie služby (ďalej len "viazanie predaja") na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie inej služby.

Súd s poukazom na nižšie uvedené odôvodnenie je názoru, že uvedeným zmluvným ustanovením spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie kúpy tovaru bolo vnútené aj poskytnutie úveru o ktorý nežiadal a nemal možnosť vylúčiť žiadosť o jeho poskytnutie, pričom prípadný úver o ktorý mal žiadať v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru nebol špecifikovaný v zmysle ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., teda žalovanému ako spotrebiteľovi bol vnútený produkt - úver o ktorý nežiadal a v čase žiadosti nemal o podmienkach poskytnutia úveru zodpovedajúce informácie. Najmä zodpovedajúcim návrhom na uzatvorenie zmluvy mu nebol predložený taký návrh, ktorý by obsahoval základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedeným všetkých podmienok poskytnutia úveru, pričom nemožno ani odhliadnuť od skutočnosti, že nemal ako vylúčiť svoje zradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca a vydanie kreditnej karty. Súdom skúmaná predtlačená žiadosť kontextovo začlenená ako osobitné zmluvné ustanovenie v inej úverovej zmluve neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

Preto súd zastáva názor, že zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na obstaranie vecí spotrebiteľ žiada aj o poskytnutie iného úveru (ak chce získať úver na kúpu tovaru je donútený fakticky žiadať aj o zaradenie do zoznamu žiadateľov), je v rozpore s ust. § 4 ods. 3 tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. nakoľko nepriamo je viazané poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie vecí (úhradu kúpnej ceny) na žiadosť o poskytnutie ďalšieho úveru, o ktorý žiada spotrebiteľ v danej zmluve - návrhu automaticky bez možnosti odmietnutia. Uvedená zmluvná úprava spôsobuje následky, že pokiaľ by spotrebiteľ nechcel žiadať o uzatvorenie zmluvy o poskytnutí úveru formou úverového rámca, nemohol by uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože predtlačené ustanovenie zmluvy ktorou sa žiada o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru nie je možné vylúčiť. Nie je pritom podstatné či bude alebo nebude aj úver formou úverového rámca poskytnutý, nakoľko poskytnutie závisí výslovne od rozhodnutia veriteľa. Zároveň nie je ani podstatné či aj dôjde k čerpaniu tohto úveru a následnému vzniku povinnosti splácať úver a s tým spojené úroky a poplatky a viazanosť zmluvných povinností spotrebiteľa na „prvé použitie karty“, pretože fakticky schválením „žiadosti“ a poskytnutím kreditnej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver (produkt, služba) o ktorý nežiadal. Popri tom spotrebiteľ aj pri malej nepozornosti ani nemusí mať vedomosť o tom, že o poskytnutie takéhoto úveru žiada, nemá ani prehľad o podmienkach poskytovania následného úveru, ktoré vôbec nie sú totožné s podmienkami úveru o ktorý bezprostredne klient žiada (okrem zvolenej možnosti splácania) a môže sa o nich len domnievať. Preto ak aj takýto spotrebiteľ použije kreditnú kartu alebo začne čerpať úver iným spôsobom, nemá prehľad o jeho povinnostiach, ktoré mu z takéhoto vzťahu môžu vyplývať. Preto súd má za to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky, ktorou sa v zmluve o poskytnutí jedného spotrebiteľského úveru vnúti aj poskytnutie iného úveru, rôzneho alebo rovnakého druhu nemá iné odôvodnenie ako snahu veriteľa zabezpečiť ďalšiu jeho obchodnú činnosť vnútením produktu, predstavuje výslovne zabezpečenie záujmov veriteľa - poskytovateľa služieb využívajúc neznalosť spotrebiteľa o podmienkach produktu ale hlavne skutočnosť, že jednoduché poskytnutie ďalšieho úveru doručením kreditnej karty samo osebe nabáda k jej použitiu, hoci možno konštatovať, že bez takéhoto vnútenia by klient - spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie veriteľa je aj v rozpore s obchodnými zvykosťami a zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko spotrebiteľovi bol vnútený produkt a tým, aj v prípade neskoršieho záujmu o tento produkt je spotrebiteľ zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov iných poskytovateľov.

Súd uvádza, že všetky predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 129/2010 Z.z. musia byť dojednané a písomne zachytené v momente uzavretia zmluvy a nie dodatočným zasielaním informácií o tom, aké vlastne majú byť podmienky takéhoto úveru. Ak sa navyše

žalobca odvoláva na Všeobecné podmienky k zmluve o poskytnutí revolvingového úveru a vydání kreditnej karty tak tu súd podotýka, že oboznámenie sa s uvedenými podmienkami je vzhľadom na formu akou sú tieto napísané, a to drobným, ťažko čitateľným husto popísaným textom náročné aj pre samotný súd, nie to pre priemerného spotrebiteľa. Na rozdiel od Zmluvy o úvere na kúpu tovaru, ktorej podmienky sú konkrétne uvedené v časti B) predmetného tlačiva a ktoré sú vyjadrené jasne, určito a zrozumiteľne, a kde vzhľadom na skutočnosť, že išlo o úver na kúpu tovaru konkrétne a výslovne dojednaný priamo pri takejto kúpe je nesporné, že zmluva bola so žalovaným spísaná na jeho žiadosť, individuálne a v zmluve je jasne uvedené, aká je výška úveru, koľko mesačných splátok, v akej výške bude žalovaný hradiť a koľko celkovo zaplatí žalobcovi nemôžu byť pochybnosti o vôli žalovaného túto zmluvu o úvere na kúpu tovaru uzavrieť a o jeho vedomosti o podmienkach tejto zmluvy je nesporné, že pri tzv. revolvingovom úvere toto splnené nebolo a že žalovaný nemal prehľad o podmienkach poskytovania tohto následného úveru. Ak mal žalovaný podľa tvrdenia žalobcu platnú zmluvu o revolvingovom úvere uzavrieť s ním už dňa 11.07.2011, tak potom nedodržanie jej náležitostí nemôže zhojiť to, že žalobca žalovaného „dodatočne“ pri zaslaní kreditnej karty doinformoval o tom, aké vlastne majú byť podmienky revolvingového úveru, keďže platnosť zmluvy a jej náležitosti musia byť posudzované podľa stavu v čase jej uzavretia.

Súd je názoru, že poskytnutie spotrebiteľského úveru len na základe ustanovenia v inej zmluve, ktoré neobsahuje základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je možné a že takéto konanie neznamena vznik úverového právneho vzťahu, i keď došlo k čerpaniu poskytnutých prostriedkov, keďže samotná zmluva nielenže neobsahovala základné náležitosti podľa zák. č. 129/2010 Z.z., ale predovšetkým nebola vyhotovená v predpísanej písomnej forme. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 1 striktné a bez výnimky predpisuje pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere písomnú formu, preto v danom prípade sa vôbec nejedná o existenciu právneho úkonu, ale prichádza tu do úvahy len domáhanie sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. I keby totiž bolo tlačivo zmluvy s dojednaním o revolvingovom spotrebiteľskom úvere považované za ponuku, návrh na uzavretie takejto „ďalšej“ zmluvy (odhliadnuc od toho, že neobsahuje náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch), na dodržanie písomnej formy zmluvy by bola nevyhnutná bezvýhradná, obsahovo zhodná písomná akceptácia takehoto návrhu žalovaným, ktorú v žiadnom prípade nemôže nahradíť prevzatie zásielky s PIN kódom pre aktiváciu karty žalovaným, či čerpanie peňažných prostriedkov na čo sa odvoláva žalobca, keďže zákon o spotrebiteľských úveroch bezpodmienečne trvá na písomnej forme zmluvy. Samotné faktické čerpanie spotrebiteľského úveru preto nemôže zhojiť absenciu predpísanej písomnej formy zmluvy zakotvanej v § 9 ods. 1 tohto zákona.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných pôžičkách občanom zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať okrem iných podstatných náležitostí predovšetkým písomnú formu.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Pokiaľ teda ide o žalobcom uplatnený nárok týkajúci sa zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 11.07.2011, na základe ktorej podľa tvrdení žalobcu bol poskytnutý žalovanému revolvingový úver formou poskytnutia úverového rámca, z ktorého žalovaný mal vyčerpať peňažné prostriedky v celkovej výške 3.532 eur k tomu súd uvádza, že žalobca nepreukázal, aby došlo medzi účastníkmi k uzavretiu platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme tak ako to vyžaduje ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

Súd v tejto súvislosti navyše žalobcovi pripomína, že už Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 14C/86/2011 zo dňa 15.11.2011 bolo vyslovené, že zmluvná podmienka v jeho zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru v časti C) úverová karta, ktorú spotrebiteľ bez aktívneho prejavu vôle len podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na kúpu vecí žiada aj o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytnutie úverového rámca a vydanie platobnej karty na jeho meno je neprijateľná. Uvedené rozhodnutie žalobcovi musí byť známe, keďže aj v predmetnom konaní bol žalobcom. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9C o/37/2012 zo dňa 17.05.2012 bol na odvolanie žalobcu rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14C/86/2011-77 zo dňa 15.11.2011 potvrdený. Uznesením sp. zn. 3Cdo 282/2012 zo dňa 12. 11. 2012 Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/37/2012 zo dňa 17.05.2012 odmietol pre jeho neprípustnosť.

Žaloba žalobcu tak zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Aj absencia vôle žalovaného žiadať žalobcu o revolvingový úver má v súdnej veci za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu, pretože postráda základnú náležitosť právneho úkonu, a teda náležitosť vôle, ktorá musí byť daná, vážna, slobodná, bez omylu a prejavená navonok, čo sa v danom prípade nestalo.

Z uvedených dôvodov preto súd tento právny úkon posúdil ako absolútne neplatný. Ak teda žalovaný čerpal z úverového rámca na základe neplatnej zmluvy o revolvingovom úvere finančné prostriedky, potom na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Žalobca v konaní nepreukázal, že zmluva o revolvingovom úvere bola skutočne aj uzatvorená. Jedinou individuálne špecifikovanou zmluvou o úvere bola zmluva z 11.07.2011 o úvere na kúpu tovaru. Z bodu C) formulára vyplýva len tá skutočnosť, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom formulára z 11.07.2011 však automaticky nedošlo k vzniku paralelného úverového vzťahu (revolvingový úver).

Zo zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyplývajú presne stanovené náležitosti, ktoré má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere, navyše v konkrétnom prípade nebola dodržaná ani písomná forma (§ 9 ods. 1 cit. zákona) revolvingového úveru, a náležitosti slobodnej, vážnej, určitej a zrozumiteľnej prejavenej vôle žalovanej, čo spôsobuje jej neplatnosť podľa cit. zákona, ale aj podľa § 40 ods. 1 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žiadosť o zaradenie do zoznamu žiadateľov v časti C) formulára nemôže byť považovaná za platné uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah konkrétne individualizovaný.

V danom prípade ide aj o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok v citovanom formulári, čo je možné považovať za nekalú obchodnú praktiku. Pri podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere je totiž spotrebiteľovi priamo vnútený aj ďalší právny úkon, a to žiadosť o úverovú kartu pod bodom C/ formulára, pričom skutočná vôľa spotrebiteľa smerovala iba k zakúpeniu tovaru a uzatvoreniu úverovej zmluvy o klasickom spotrebiteľskom úvere. Je možné poukázať aj na nedostatok vôle žalovaného podať takúto žiadosť o úverový rámec, čo v momente podpisu formulára vôbec nebolo jeho prioritou. Ak teda žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky a nedošlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere, je potrebné právny vzťah medzi účastníkmi považovať za vzťah v právnom režime bezdôvodného obohatenia.

Na podporu záveru súdu o neprijateľnosti a neplatnosti takéhoto „dojednaní“ zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere a tiež záveru o nutnosti posúdenia nároku žalobcu na vrátenie poskytnutých

peňažných prostriedkov v takomto prípade podľa režimu bezdôvodného obohatenia súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.06.2014 sp. zn. 5Co/175/2013 či rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.12.2013 sp. zn. 6Co/108/2013.

Súd z potvrdenia žalobcu o odfinancovaní peňažných prostriedkov na čl. 23 spisu zistil, že žalovanému boli poskytnuté prostriedky vo výške 3.532 eur. Podľa potvrdenia žalobcu o prijatí splátok na čl. 24 spisu súd mal za preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 2.497,16 eur. S poukazom na vyššie uvedené súd má za to, že žalobca môže požadovať od žalovaného titulom vydania bezdôvodného obohatenia len vrátenie sumy 1.034,84 eur (3.532 eur - 2.497,16 eur) a v ostatnej časti jeho nárokov preto súd žalobu zamietol. V priebehu konania nebolo ničím spochybnené tvrdenie žalobcu, že uvedené bezdôvodné obohatenie mu žalovaný do dňa podania žaloby, ani do dňa vyhlásenia rozsudku nevydal, preto v časti o zaplatenie sumy 1.039,84 eur súd žalobe vyhovel. Na požadované úroky a poplatky vzhľadom na neplatnosť zmluvy, z ktorej žalobca tieto nároky vyvodzuje, mu právo nevzniklo.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2009 do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Táto výška úrokov z omeškania platí aj za dobu omeškania po 31. januári 2013 ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013 (viď § 10c tohto nariadenia v znení účinnom od 01.02.2013).

Za výzvu žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia možno považovať výzvu žalobcu zo dňa 21.11.2014 označenú ako výpoveď zmluvy ktorej doručenie žalobca nepreukázal. Preto súd určil začiatok omeškania deň doručenia žaloby na súd, to je 18.03.2016. Deň, ktorý určil súd začiatok omeškania žalovaného (18.03.2016) už žalovaný bol v omeškaní s plnením svojho peňažného záväzku z bezdôvodného obohatenia a jeho omeškanie trvá, vyhovel súd žalobe v časti úroku z omeškania 8 % ročne zo sumy 1.034,84 eur od 18.03.2016 do zaplatenia. Keďže v prevyšujúcej časti požadovanej istiny vo výške 736,50 eur predstavujúcej výšku nevráteného bezdôvodného obohatenia žalovaného bola žaloba z dôvodov už uvedených zamietnutá, zamietnutý bol aj nárok na úrok z omeškania zo sumy prevyšujúcej priznanú istinu, nakoľko do omeškania s plnením neexistujúcich záväzkov sa žalovaný dostať nemohol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe bolo sčasti vyhovené, sčasti bola zamietnutá, tak žalobca ako i žalovaný boli teda v časti úspešní, v časti neúspešní. Úspech žalobcu však bol prevýšený jeho neúspechom aj vzhľadom na zamietnutie žaloby v časti príslušenstva. Žalobca síce návrh na priznanie mu náhrady trov konania podal, vo veci však bol ako už bolo uvedené v prevažnom rozsahu neúspešný, nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Úspešnejší žalovaný náhradu trov konania neuplatnil, preto súd o trovách konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Prešov do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.